

הצניק לתיקנת מוצוני לילה אינטלקטואלים

סובלימציה של הילדות

כאשר נשמע לראשונה קולם של אנשי הרוח בפרשת לבון, שאלו את עצמם הרבה אנשים, מאיפה יש להם הכוח לצעוק ככה? הלא אנשי הרוח מתפרנסים מן האחור ובקושי רב? או דווקא עכשיו הומן להסביר, שיש לא מין אחד של אנשי רוח, אלא שלושה וכל מין מתפרנס ממשוהו אחר. מין אחד מתפרנס מפרסיביאליק, מין שני מפירסומה, ומין שלישי, ממועדוני-לילה.

כיון שהמין השלישי הזה חוגג עכשיו יובל קטן — סיום השנה השנייה (ברחה) ופתיחת השנה השלישית של מועדון-הלילה הירושלמי בכחוס — מן הראוי לציין את המאורע, בשביל אנשי-הרוח הצעירים, הפוס-זים עדיין על שלושה הסעיפים.

לא בלי יסורים יצא בכחוס לאור ה-עולם. היה זה יהושע קופרשטוק (ספרות עברית ומדעי המדינה. הבחינות בדרך). שחזר מחוצלארץ וחיפש דרך להתפרנס. נשאר לו עוד ללמוד באוניברסיטה, אבל מצב בריאותו היה קשה והיו לו עוד 4-5 חודשים לפני שנכנס לשורה של ניתוחים בבית-חולים. על אף היותו מרוגז ומרנפש, ישב עם כמה צעירים וביניהם כאלה ש-התעסקו בתיאטרון, ודנו בהקמת מועדון-לילה מיוחד עם הופעות במתיות. אבל לא יצא מזה כלום, ונשאר רק קופרשטוק עם דני שלם, שנשאר להם עוד קצת כסף, אף אחד לא יודע ממה, ויחד עם עוד אדם אחד שאת שמו אין קופרשטוק מעוניין להגיד, מפני שאולי לא נעים לו, מפני שאותו אדם, כך אומר קופרשטוק, נתגלה אחר כך כרמאי שלא היה לו כסף.

השלושה רכשו את המקום ברחוב יעבץ ואחרי שהסירו את המטחה מעל פני הנוכל שאין לו כסף, חיפשו משקיע שלישי וככה מצאו את יצחק ספרן (כלכלה ומדעי המדינה, בחינת גמר אחת). ההשקעה, עד הפתיחה, הסתכמה ב-24,000 לירות. מזה 14,000 שלהם עצמם 10,000 הלוואות. מי שמתכוון לפתוח מועדון-לילה ורוצה לדעת את הקלקולציה המדוייקת, הרי היא:

- 9000 ל"י דמי מפתח לאולם הראשי
- 2000 " תוספת לחדרים הקטנים
- 800 " בית-השימוש
- 1300 " ריצוף
- 2000 " ערסלים וציוד
- 1200 " סידור הבאר והדלפק
- 1200 " ארון
- 2000 " שונות.

אחרי השלב הראשון, התחיל השלב ה-שני, המורכב מצאי מניעה ורפורמים. מפני שעשו את הבניה ואת התיקונים בלי רשיון. אף אחד מאנשי-הרוח האלה לא הכיר את חוקי הבניה בארץ ולכן עשו את התקרה בגובה של 2.30 מטר במקום 2.80 מטר, כמו שדורש החוק. וכיון שלא מצאו

בכחוס החדש אחר השיפוץ: זרקורים מהתקרה, פורמייקה על השולחנות ומאפרות כבולות לשולחן.

קרוכים עומדים להפוך את בכחוס הפתוח, למועדון-לילה סגור, שיגביל את הכניסה רק לסטודנטים, תיירים, אקדמאים וקציני צה"ל. גם פסבדו-אמנים יורשו להיכנס, מפני שהם שותים הכי הרבה משקאות, אבל כל האחרים, כולל טוראי צה"ל, יצטרכו ל-חפש להם מקום אחר, מפני שלדעתו של יהושע קופרשטוק, הם מכניסים רוח רעה. הסדרים החדשים בבכחוס עוררו את ירי-שלים מתרדמת-הפתאים שלה וזו הפעם הראשונה שיש גם שם אנשים שאינם מרר-צים מהממשלה. "איפה האחירה של בכ-חוס?" צועקים ההמונים ברחובות. "אנחנו לא רוצים שולחנות פורמייקה ולא פסנתרי בקשטיין!" וצועקים המקופחים בניצן. גם בעטרה ובאלטקה מעקמים את האף נוכח העלאת המחירים הבלתי-מוצדקת וזה הגיע עד כדי כך, שאפילו החוכר הראשי, רא"ף ביטל את זכיון החכירה שלו. תארו לעצ-מכם שעכשיו דורשים ממנו להעלות את דמי החכירה החדושים ממוצע של 2000 לירות ברוטו ל-2800 לירות נטו, בלי כל המסים, הארנונות והקנסות. וזה עוד כלום. אי אפשר לדעת מה יהיה הסוף, מפני ש-אצל אנשי-רוח יש תמיד הפתעות. אבל העיקר שהבעלים בעצמם התחילו לעבוד וזה טומן בחובו סכוי לשינוי פני העתיד, לרעה. גם כמה משוררים התחילו לבכות את ה-מצב בפרווה ונערה צעירה ששמה נטע, כתבה אפילו שיר בחרוזים לבנים:

יש עוד אנשים שבוכים על בכחוס ה-אבל / יש עוד אנשים שבוכים על תקופה שנבלה / יש עוד אנשים שזוכרים מאפ-רות גנובות / יש עוד אנשים שמחפשים אבדות / אנשים שאוהבים צפיפות, זינה, עייפות, / אנשים שבוכים על שרפרפים שבורים / על לילות חורף קרים / על טעם זכרונות מרים / ועל הרבה בכחוסים אכ-דיים בלילות אדירים.

כה אמר טוסבראהינדי:

Cogito Ergo Sum — רשמ המוח ה-אלקטרוני.

ככה התנהלו העניינים בעצלתיים במשך המון זמן. סטודנטים, אמנים, סופרים ו-עתונאים, היו ממלאים כל ערב את בכחוס ועושים שמת, ורא"ף היה עומד מאחורי הדלפק, ומוזג את המשקים והיה ממצמץ ב-עיניו הקטנות: בגלל העשן והחברים שלו, שהיו מתנדנדים להם על הערסלים, של-דברי איציק ספרן (כלכלה ומדעי-המדינה), צריכים היו לשמש סובלימציה של תקופת הניקות, אלא שבמקום חלב, היו צריכים לניוק וויסקי.

הכל היה טוב ויפה, אלא שאיש לא לקח בחשבון את ההשפעה הגדולה שיש לרנטה חודשית קבועה על נפש האדם. מועדון-הלילה בכחוס נהיה פתאום קטן מדי ועלוב מדי בעיני 2 הבעלים, שהיו גובים כל חודש בין 1800 ל-2400 לירות בלי לעשות כלום, רק לשלם את הקנסות לעירייה על שגובה התקרה הוא 2.30 מטר במקום 2.80, כפי שמחייב החוק. גם הטיח שהתקלף פה ושם מהתקרה לא מצא חן בעיניהם. השנים התחילו לחדש את בכחוס ולשפר אותו ובי-הזמנות זו גם להוריד את הרצפה.

בכחוס נסגר הרמטית באופן זמני וכל החברה שגולו מהם את הסובלימציה של תקופת הניקות הלכו למיבר ולטורמלנו, שהם בעצמם סובלימציה של בכחוס, וחיכו בקוצר-רוח לפתיחה המחודשת. עברו כמה חודשים, בהם קרו כמה דברים שעוד מוקדם לדבר עליהם, ושערי בכחוס נפתרו לרחחה. הפעם, לא נפתח בכחוס בשקט אלא ב-תופים ובמחולות ובמסיבת-עתונאים, שטוי קולק היה צריך להיות שם המחנות ה-ראשי. היה אפילו פנצ'ר אחד, מסוג אותם הפנצ'רים המלחים כל פתיחה, שכמעט ששכחו להזמין את מקס ויודל, אבל איך שהוא עבר הענין בשלום.

ואשר יגורנו, בא. גובה התקרה היה אומנם תקין — 2.80 מטר, אבל מלמעלה השתלשלו זרקורי-במה. השולחנות צופו פורמייקה, בפינה עמד פסנתר והמאפרות הוצמדו בשרשרות ברזל לרגלי השולחנות שלא יגנבו אותם האורחים. חוץ מזה היה על כל שולחן תפרים משקאות ש-בישר על העלאת מחירים: 2.5 ל"י עד 3.5 ל"י לכוסית ראשונה, וזה עוד כלום לעומת העלאת-הרמה-התרבותית: בימים ה-

דרך לבטל את צויה-המניעה, היו עובדים ובוניו את הבאר בלילה. סוף סוף, בראשון לינואר 1960, נפתח המועדון ומיד התחילו השותפים לריב ביני-הם. כי כל אחד רצה להיות עלי-יד הקופה ואף אחד לא רצה לעמוד עלי-ידה. כי מוצא מן המבוי הסתום — החלטת לשכור מנהל שיפקח על העניינים. זמן רב הסי-תובב המנהל בין השולחנות ופקח על העניינים עד שהשותפים יצאו להם העניינים: "תראו איך אנחנו מבזבזים משכורת של 400 לירות לחודש על שוכדברי! אלא ש-כאן שיחק להם מולו של רא"ף.

רא"ף הוא גם כן איש-רוח, אבל יותר קטן, מפני שלמד מדעי-המדינה ומדעי-המזרח רק שנתיים. כמו סטודנטים אחרים, היה גם רא"ף עובד קשה לפרנסתו ב-בכחוס, בתור מלצר. כאשר ראה רא"ף איך מתנהלים העניינים, בא והציע שיתנו לו אר המועדון בחכירה, תמורת סכום נקי וממוצע של 2000 לירות לחודש. וזה ימנע מהם מריבות וגם יחסוך להם משכורת של מנהל.

כך נראה בכחוס הקודם: אווירה רחוסה ומצב-רוח אקדמאי